



تأثیر سرمایه اجتماعی بر مدیریت پایدار مراتع و نقش ترویج

ستاره سعیدی^۱، اسماعیل کرمی دهکردی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی / دانشگاه زنجان، ^۲ دانشیار گروه ترویج ارتباطات و توسعه روستایی /
دانشگاه زنجان

e.karamidehkordi@gmail.com / saidi.setare@gmail.com

مراتع ایران با بیش از ۸۴ میلیون هکتار از مهم ترین منابع اقتصادی در دسترس خانوارهای روستاییان می باشند که نقش بسیار مهمی در معیشت آنان دارند. مراتع علاوه بر تامین علوفه دام، فواید و کارکردهای بسیار زیاد دیگری از جمله حفظ آب و خاک، پایداری اکوسیستم، تامین پروتئین مورد نیاز جامعه، جلوگیری از فرسایش خاک، تولید گیاهان دارویی و از این قبیل می باشند. علی رغم نقش حیاتی مراتع در زندگی ما بسیاری از مراتع به دلیل بهره برداری بی رویه و غیر اصولی به شدت در حال تخریب می باشند از این رو مدیریت پایدار مراتع یک امر ضروری تلقی می شود. مقاله حاضر با بررسی اسناد و مطالعات گذشته به بررسی نقش سرمایه اجتماعی در مدیریت پایدار مراتع پرداخته است. نتایج حاصل از مطالعات صورت گرفته نشان می دهد سرمایه اجتماعی یکی از دارایی های مهم در چارچوب معیشت پایدار می باشد که می تواند نقش بسیار مهمی در مدیریت پایدار مراتع داشته باشد و تقویت آن می تواند موجب بهبود سیاست ها و تصمیم گیری ها در مدیریت منابع طبیعی شود. سرمایه اجتماعی را غالباً با نرخ مشارکت افراد در زندگی جمعی و وجود عامل اعتماد در بین آنان بیان می کنند. در جامعه ای که سرمایه اجتماعی بالا بوده است روابط و اعتمادها بین مردم و دولت بهبود پیدا کرده است و نرخ مشارکت افراد در کارهای جمعی افزایش پیدا کرده است که این خود منجر به اقداماتی در جهت پایداری و مدیریت پایدار مراتع شده است. ترویج می تواند به افزایش سرمایه اجتماعی در این بستر کمک کند.

واژه های کلیدی: سرمایه اجتماعی، منابع طبیعی، توسعه روستایی، مدیریت پایدار مراتع، اعتماد